

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/25/2025
Identifikačné číslo spisu:	6118010939
Dátum vydania rozhodnutia:	04.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6118010939.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Dušana Krč - Šeberu a JUDr. Dušana Szabóa v trestnej veci obvineného O. E. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 4. augusta 2026 v Bratislave, o dovolaní obvineného O. E. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. mája 2020, sp. zn. 5To/37/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku dovolanie obvineného O. E. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“) zo 16. januára 2019, sp. zn. 5T/75/2018, bol obvinený O. E. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- od mesiaca september 2017 do 21. marca 2018, v mieste bydliska svojej starej matky Z. P., nar. XX. E. XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, T. T., túto viackrát v rôznych intervaloch v presne nezistené dni navštevoval, resp. pod rôznymi zámienkami si vynucoval vstup do jej bytu, kde jej rôzne nadával a následne ju pod hrozbou násilia so slovami: „Ak mi nedáš peniaze, zabijem ťa, všetkých zabijem!“ nútil, aby mu vydala peniaze, ktorá z obavy o svoj život, ale aj život svojej dcéry D. E., nar. XX. D. XXXX, trvale bytom T. T., ktorá bola tiež predmetom jeho vyhrožok, takto konala a peniaze mu v rámci svojich finančných možností vždy vydala, a to naposledy dňa 21. marca 2018 v čase okolo 06.30 hod., pričom celkovo mu za uvedené obdobie vydala sumu približne vo výške 840,- eur, a uvedeného konania sa dopustil napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 6T/80/2010, z 13. augusta 2010, právoplatným dňa 13. augusta 2010, bol odsúdený za zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, ktorý trest vykonal dňa 29. decembra 2012, pričom predmetné odsúdenie mu nebolo zahladené.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 5 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d), § 46 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti vyššie označenému rozsudku okresného súdu podali prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej aj „prokurátor“) a obvinený odvolania, s tým, že na podklade odvolania prokurátora Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 19. marca 2019, sp. zn. 3To/14/2019, rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že uložil obvinenému podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, pričom odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti vyššie označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený dovolanie, na podklade ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 25. marca 2020, sp. zn. 6Tdo/77/2019 z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 31 ods. 4 Trestného poriadku v neprospech obvineného O. E.. Zároveň zrušil napadnutý rozsudok, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzovali, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Okrem toho rozhodol o vzatí obvineného do väzby z dôvodu obavy, že bude pokračovať v trestnej činnosti.

Krajský súd rozhodujúc o odvolaní prokurátora a obvineného potom, čo mu bola trestná vec po zrušení vrátená, rozhodol rozsudkom zo 7. mája 2020, sp. zn. 5To/37/2020 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že uložil obvinenému podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, pričom podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

Proti naposledy označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jaroslava Viglaského, advokáta, so sídlom v Banskej Bystrici, Mlynská 54, vo svoj prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. h), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený namietal, že k pochybeniam došlo už v konaní pred súdom prvého stupňa, preto dovolanie smeruje aj proti tomuto rozhodnutiu, pričom rozhodnutie krajského súdu napáda vo všetkých jeho častiach, všetky jeho výroky a v celom rozsahu.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. h), písm. i) Trestného poriadku

podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vysloví rozsudkom, že v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 4T/24/2020 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5To/37/2020, zo 7. mája 2020 a v konaní, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo bol porušený zákon v neprospech obvineného,

podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. mája 2020, sp. zn. 5To/37/2020 a chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku, po zrušení napadnutého rozhodnutia prikáže súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený doplnil vyššie uvedené dovolanie vlastnoručnými podaniami (č. l. 1338-1342, 1408), v ktorých namietal, že súd konal tendenčne s úmyslom odsúdiť ho za skutky, ktoré nespáchal, napriek vedomosti o jeho nevine. Okresnému súdu vytýkal, že odmietol konfrontáciu medzi ním a poškodenou, ktorá je podľa jeho názoru „jediným dôkazom“ proti jeho osobe. Ďalej namietal, že je usvedčovaný jedine Z. P. (ďalej aj „poškodená“), ktorá vypovedala ako oznamovateľka-poškodená, a to 3-krát, avšak jej výpoveď bola v rozpore s každým vykonaným dôkazom, pričom uviedla, že jej tvrdenia nepotvrdzujú žiadni svedkovia, ani iné dôkazy, navyše v čase, ktorý poškodená uviedla, sa obvinený ani nenachádzal na Slovensku, ale bol na dovolenke vo Francúzsku. Dovolateľ taktiež vyjadril názor, že rozpory vo výpovediach Z. P. neboli dodnes odstránené, pričom súd z týchto výpovedí vychádzal, keď ho uznal za vinného. Vo vzťahu ku skutkovej vete namietal, že sa voči nej nedá brániť, pretože je koncipovaná neurčito, je v nej uvedený len neurčitý čas a obdobie v rozpätí 7 mesiacov, čo poškodená netvrdila, uviedla len v januári 2018, „každý deň, dva krát denne a 21. marec 2018 v čase okolo ôsmej, štvrt’ na deväť“. V nadväznosti na uvedené obvinený zopakoval, že v januári 2018 bol na dovolenke vo Francúzsku a 21. marca 2018 bol v Martine, teda v mieste svojho bydliska. Podľa názoru dovolateľa, súd ani prokurátorka tieto skutočnosti nebrali do úvahy, pričom súd tieto skutočnosti upravil tak, aby „sedeli“ do ľivej výpovede poškodenej. Ďalej namietal, že súd upravil skutkové zistenia z 21. marca 2018 tak, že rozšíril čas skutku oproti pôvodne uvedenému a ustálil, že sa stal od 6:30 do 7:30 hod., a že obvinený odišiel o 7:34 hod., aby stihol vlak do Martina s odchodom z Banskej Bystrice o 7:38 hod., čo vlastne podľa názoru súdu znamená, že za 4 minúty prešiel 5 km, aby bol o 9:10 hod. doma v Martine. Dovolateľ taktiež vyjadril názor, že súd ignoroval dôkazy o jeho nevine, prispôboval dôkazy aby bol odsúdený, pričom konal nezákonne a odsúdil ho na základe dohadov a špekulácií, napriek tomu, že všetky vykonané dôkazy dokazovali jeho nevinu. Obvinený poukázal na skutočnosť, že v dôsledku zmeny zákona bolo ustanovenie § 38 ods. 5 Trestného zákona zmenené do podoby ustanovenia § 38 ods. 3 Trestného zákona (v znení zákona č. 40/2024 Z. z. zo 6. augusta 2024). V nadväznosti na uvedené poukázal ešte na to, že trest mu bol ukladaný podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 5 Trestného zákona tak, že mu súd zvýšil dolnú hranicu trestnej sadzby zo 4 rokov na 7 rokov, pritom podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona účinného v čase odsúdenia sa dolná hranica zvyšovala o 1/2, avšak podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, účinného od 6. augusta 2024, o 1/3. V dôsledku zmeny zákona tak, podľa názoru obvineného, došlo k vykonaniu uloženého trestu už 21. marca 2024, preto vo veci podal návrh na preskúmanie rozhodnutia súdu 7. augusta 2024, ktorému sa však súd nevenoval napriek tomu, že mal po preskúmaní rozhodnutia obligatórne zvýšiť dolnú hranicu miernejšie ako v dobe odsúdenia, pričom dolná hranica by nebola 7 rokov, ale 6 rokov, takto nepostupoval a na slobodu ho neprepustil. Takýmto konaním súdu došlo, podľa názoru obvineného, k porušeniu práva uvedeného v čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d), čl. 5 ods. 1, ods. 3, ods. 4, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a iné. Z vyššie uvedeného dôvodu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, napadnuté rozhodnutia zrušil a v plnom rozsahu ho oslobodil. Dovolateľ ďalej žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní o dovolaní prihliadol aj na dovolanie zo 14. októbra 2022, podané proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/37/2020, doplnenie dôvodov dovolania zo 16. januára 2023, advokátkou podané formálne doplnenie dôvodov dovolania z 20. marca 2023, oznámenie o prijatom liste od dcéry údajnej poškodenej, ktorým ho zastráňovala za podané dovolanie z 1. júna 2023, stanovisko prokurátorky z 1. júna 2023.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „prokurátor“), ktorý vyjadril názor, že dovolanie bolo podané oneskorene, pretože rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/37/2020, zo 7. mája 2020, bol obvinenému doručený 11. júna 2020 a jeho ustanovenému obhajcovi JUDr. Evaristovi Zuzanovi 4. júna 2020. Lehota na podanie dovolania tak obvinenému uplynula 11. júna 2023. Prokurátor zároveň upozornil, že dovolanie obvineného už bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/47/2021 z 12. augusta 2021 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku odmietol z dôvodu, že bolo podané oneskorene.

Obvinený, prostredníctvom svojho obhajcu, v replike k vyjadreniu prokurátora, vyjadril nesúhlasné stanovisko s tvrdením, že podal dovolanie po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie dovolania. S poukazom na ustanovenie § 370 ods. 1 Trestného poriadku, konštatoval, že najneskôr bolo napadnuté rozhodnutie doručené ustanovenému obhajcovi JUDr. Jaroslavovi Viglaskému, a to 13. februára 2025, preto trojročná zákonná lehota na podanie dovolania začala plynúť až po tomto dni, pričom zotrval na svojom konečnom návrhu obsiahnutom v dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že vyššie uvedené dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku, ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Z predloženého spisu (a to najmä doručeníek poštového doručovateľa) je zrejmé, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu bolo obvinenému doručené 11. júna 2020. Obhajcovi obvineného JUDr. Evaristovi Zuzanovi, bola zásielka s rozhodnutím krajského súdu doručená 4. júna 2020.

Zo spisu taktiež vyplýva, že vlastnoručne spísané podanie, v ktorom obvinený požiadal o ustanovenie obhajcu pre potreby dovolacieho konania a zároveň namietal existenciu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. c), písm. g), písm. h), písm. i) Trestného poriadku, bolo okresnému súdu doručené 5. decembra 2024.

Vychádzajúc z ustanovenia § 370 ods. 1 Trestného poriadku, časť vety za bodkočiarkou, je však potrebné zdôrazniť, že 3-ročná lehota na podanie dovolania v prospech obvineného uplynula už 11. júna 2023, keďže napadnutý rozsudok bol doručovaný tak obvinenému, ako aj jeho obhajcovi s tým, že ako poslednému bolo napadnuté rozhodnutie doručené obvinenému, a to 11. júna 2020, od kedy začala plynúť trojročná lehota na podanie dovolania.

Nie je možné sa stotožniť s výkladom ustanovenia § 370 ods. 1 Trestného poriadku prezentovaným obvineným, v zmysle ktorého sa 3-ročná lehota na podanie dovolania v jeho prípade počíta „až“ od doručenia napadnutého rozhodnutia JUDr. Jaroslavovi Viglaskému, ktorý bol ako obhajca ustanovený obvinenému v rámci konania o dovolaní, pretože jemu bolo napadnuté rozhodnutie doručené najneskôr.

Vychádzajúc z jednotlivých ustanovení Trestného poriadku a z logiky veci platí, že každé rozhodnutie súdu sa jednej osobe doručuje len raz, pričom rozhodnutie je doručené momentom v poradí prvého doručenia, a to bez ohľadu na to z akého dôvodu, v tom ktorom konkrétnom prípade došlo k opakovanému doručeniu (napríklad preto, že obvinený neoznámil novú adresu na doručovanie, súdu sú známe viaceré adresy, na ktorých by sa mohol zdržiavať a zásielky si postupne prevezme na viacerých adresách, dôjde k doručeniu fikciou a následne si obvinený zásielku aj fyzicky preberie, súd omylom opakovane zašle obvinenému to isté rozhodnutie a podobne) a zároveň platí, že ak sa rozhodnutie doručuje obhajcovi obvineného, následná zmena v osobe obhajcu po doručení nemá za následok povinnosť súdu rozhodnutie zasielať aj ďalšiemu novo zvolenému alebo ustanovenému obhajcovi a rozhodnutie je doručené prevzatím už prvým obhajcom a zvolením, či ustanovením nového obhajcu

nezačína plynúť nová lehota na podanie opravného prostriedku.

Rovnako tak využíjúc gramatický a logický výklad pri interpretácii a aplikácii ustanovenia § 370 ods. 1 Trestného poriadku je zrejmé, že zákonodarca mal v rámci ustanovenia § 370 ods. 1 Trestného poriadku („... ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.“), na mysli obhajcu, ktorý zastupoval obvineného v základnom konaní, ktorému bolo napadnuté rozhodnutie doručované v zmysle § 173 ods. 2 Trestného poriadku a nie obhajcu, ktorý bol obvinenému ustanovený, alebo ktorého si obvinený zvolil v dovolacom konaní (v tom čase totiž už bolo rozhodnutie obhajcovi doručené).

Navyše pokiaľ by bola 3 ročná lehota na podanie dovolania skutočne viazaná na doručenie napadnutého rozhodnutia obhajcovi zvolenému alebo ustanovenému v dovolacom konaní, bolo by možné pri zmene obhajcu (ktorému by sa doručovalo napadnuté rozhodnutie) v dovolacom konaní, dovolanie podávať „donekonečna“, čo je však v zrejmom rozpore s elementárnou logikou, ale aj účelom a zmyslom Trestného poriadku.

Nad rámec vyššie uvedeného najvyšší súd zároveň konštatuje, že v predmetnej trestnej veci, bolo najvyšším súdom o dovolaní obvineného už rozhodnuté (uznesením z 12. augusta 2021, sp. zn. 5Tdo/47/2021).

Vzhľadom teda na to, že obvinený O. E. podal dovolanie po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej lehoty, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.